

קונטֿרָס

מְסֻפִּיק מְרִיבֹת

בו יַבָּאֶר גָּנוּת הַמְּחַלְּקַת וְהַמְּרִיבּוֹת, וְאֵיךְ שַׁחֲבֵל מֵאֵד
לְכָלוֹת אֶת יְמֵי וּשְׁנָוֹתֵיו בַּמְּחַלְּקַת וְמְרִיבּוֹת — הַן בְּבֵיתוֹ
וְהַן בְּחוֹצֵן. וַיַּגְּנַה מֵאֵד אֶת הַמְּחַזְּיק בַּמְּחַלְּקַת, וַיַּגְּלַה אֵיךְ
שְׁשָׂרְשֵׂו הָיוּ מִשְׁרֵשׁ רַע סְטוּרָא דְמִסְּאֹבּוֹתָא.

בְּנֵי וּמִיסְדֵּעַלְפִּי דְבָרִי
רַבְּנוֹ הַקָּדוֹש וְהַנּוֹרָא, אָזְרֵה גָּנוּז וְהַצְפּוֹן,
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עַלְאָה, אַדְוֹגָנוֹ, מַוְרָנוֹ וְרַבְּנוֹ
רַבִּי נְחַמֵּן מְבָרָסְלָב, זְכוֹתָו יָגֵן עַלְינוּ.
וּעַלְפִּי דְבָרִי תַּלְמִידֵוֹ, מַוְרָנוֹ
הַגָּאוֹן הַקָּדוֹש, אָזְרֵה נְפָלָא, אֲשֶׁר כֹּל רֹז לֹא אֲנִיס לֵיהֶ
רַבִּי נְתַן מְבָרָסְלָב, זְכוֹתָו יָגֵן עַלְינוּ,
וּמְשֻׁלָּב בְּפָסּוּקֵי תּוֹרָה, נְבִיאִים, בְּתוּבִים וּמְאֹמְרִי חֲכָמִינוּ
הַקָּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וּזְהֻרְבָּרָה הַקָּדוֹש

הַוּבָא לְדִפּוֹס עַלְיִידִי
חַסִּידִי בְּרָסְלָב
עִיה"ק יְרוֹשָׁלָיִם תּוֹכְבָּא

מוֹהָרָא"ש נ"י אמר, שֶׁכֹּל הַקְּלִלוֹת שֶׁל
הָאָדָם, שֶׁנָּעֲשָׂה מִקְלָל רֵחֶם נָא לְצַלֵּן, הַנְּ
רָק מִחְמָת הַמְּחַלְּקָת וְהַמְּרִיבָות שְׁמַחְזִיק
בָּהֶן, וְעַל-כֵּן כִּדְאי לְעֹזֵב כִּבְרָה אֶת כָּל
הַמְּחַלְּקָת וְהַמְּרִיבָות, וְלֹא תַּהֲיוֹ לֹו
שִׁיכּוֹת אֶל שׁוֹם מְחַלְּקָת וּמְרִיבָה, וְאוֹ
דִּיקָּא יַצְלִימ בְּחִיּוֹ.

(אמרי מוֹהָרָא"ש, סימן תקכז)

קונטראס

מספיק מריבות

.א.

צָרִיךְ שַׁתְּדֹעַ, אֲהוֹבֵי, אֶחָד הַיּוֹקֵר, כִּי עַקְרָב הַקְּלָלָה
לְאָדָם הוּא, כְּשֻׁנוֹפֵל לִידֵי מְרִיבּוֹת וּמְחַלְקָת — הַזָּן
בְּבַיִתּוֹ, וְהַזָּן עִם שָׁכְנָיו, וְהַזָּן עִם חֶבְרוֹנוֹ, וְהַזָּן עִם
מְשֻׁפְחָתוֹ, מְרִיבּוֹת וּמְחַלְקָת הַזָּן קְלָלָה לְאָדָם, וּעַל־כֵּן
רָאָה, אֲהוֹבֵי, אֶחָד הַיּוֹקֵר, לוֹמֵר לְעַצְמָךְ מְסֻפֵּיקְ מְרִיבּוֹת,
וְתִּבְרַח לְךָ מִכֶּל מִינֵּי מְרִיבּוֹת וּמְחַלְקָת, אֲשֶׁר אֶל שָׁום
דָּבָר לֹא יִבְיאוּ אֶזְתָּחָק, רַק אֶל הַשְּׁאֹול וְהַאֲבָדוֹן, כִּי בַּעַל
הַמְּחַלְקָת חַיָּיו אִינָם חַיִים, וְהַזָּן תִּמְדֵיד עֹסֵק לְהַרְאֹות
אֶת הַצָּדָקָה שַׁעֲמֹז, וּעַל־יָדֵיהָ הַזָּן עוֹסֵק בְּמְרִיבּוֹת
וּבְמְחַלְקָת, וּבֵין כֵּה אִינּוֹן עוֹסֵק בְּתֹרֶה, וְאִינּוֹן עוֹסֵק
בְּפְרִנְסָה, וּגְמַצָּא, שִׁיםִּיו כְּלִים בְּהַבֵּל וּרְיִקְ, וּמְאוּמָה אֵין

בידך — לא עולם זהה ולא עולם הבא, והולך שכור ורצוץ, ותמיד חושב מתחשבות איך לנוקם בזלתו, ואיך להמשיך במריבות ובמחלקה, ומרים לו החיים מארד מארד, וביותר מצוי דבר זה בגיתו של אדם — פעם הבעל מחזק במחלקה עם אשתו וילדיו, ופעם להפוך — האשה מחזקת במחלקה עם בעלה וילדה, ובין כך נתהפק הבית להיות בגיהנום ממש, ובאמת אחר קצת ישוב הדעת יראו שהכל הבל הבלים, הבל נdry שאין בו ממש, הבל על הזמן היקר, וחבל על הנסיבות והבריאות, מספיק מריבות, מה תפעלו עם המRibות והמחלקות?! רק עגמת נפש וקלוקל הבריאות, ובחמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ק"י): כל המחזק במחלקה עובר בעלו, שנאמר: ולא יהיה כקרח וכעדרתו; ועל-כון אשרי מי שם קץ וסוף לכל המחלקה והמריבות שלו, ומכוenis רוח חיים חדשה בתוך חייו, ואז עולמו יראה בהחייו; אשרי לו!

ב.

אהובי, אחי היקר! אני יודע היטב את מכואבי לך ונפשך ממה שיש לך על חברך שצער אותה,

מְסֻפֵּיק מִרְיבָּות

קז

וועשָׂה לך עול ימים ושנין, ואַתָּה רב עמו בְּכָל מִינִי
קֶטֶוטָות וּמְרִיבָות, וְאֵין אַתָּה יָכֹל לְהַשְׁלִים עִם גּוֹרְלָךְ
— אֵיךְ שְׁחַבְּרָךְ הִיה יָכֹל לְעַשּׂוֹת לְךָ עַול כֹּזה, עִם כָּל
זֹאת פְּאָמִין לִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, כִּי יְמִינָנוּ בְּצַל עוֹבָר, וְהַגָּה
יּוֹם וְהַגָּה לִילָה, וְהַגָּה הַכְּלָל בְּצַל פּוֹרָח, וְתוֹאמֶר לְעַצְמָךְ
— מְסֻפֵּיק מִרְיבָּות, כִּכְרַת הַגַּע הַזָּמָן לְהַפְּסִיק אֶת כָּל
הַמְּרִיבָות וְהַקֶּטוֹתָות, הַקְּנָאוֹת וְהַשְׁגָּנוֹת שַׁיִשׁ לְךָ עַל
חֲבָרָה, וּרְאָה לְעַשּׂוֹת שְׁלוֹם עָמוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה
מֹזהָ, וְאֶפְ שֶׁאָנִי יוֹדֵעַ שִׁיצְרָה מִסִּיחָ — מַדְ�עַ אָנִי
אַתְּחִיל הַרְאָשׁוֹן לְבַקֵּשׁ מְחִילָה וִסְלִיכָה? מַדְ�עַ לֹא
יַתְּחִיל חֲבָרִי? וּכֹן נְכָנסׁוֹת בְּךָ מְחַשְׁבוֹת שֶׁל שְׁגָּנָה
וּקְנָהָה, שֶׁאַתָּה לְעוֹלָם לֹא תְשִׁלִּים עָמוֹ וְכֹיוֹ, לְכֹן רָאה,
אַהֲרֹבִי, אָחִי הַיָּקָר, לְהַתִּישְׁבָּה מַה פָּעָלָת כָּל הַזָּמָן עִם כָּל
הַמְּרִיבָות וְהַקֶּנוֹאות וְהַשְׁגָּנוֹות שְׁלָךְ? הָלָא אַתָּה הַוְּלִיךְ
מִבְּהָל וּמִבְּלָבָל בְּלִי שָׁוֹם יִשּׂוּב הַדָּעַת, וּעַל-כֹּן אָמֶר
לְעַצְמָךְ — מְסֻפֵּיק מִרְיבָּות, וּתְשִׁלִּים עִם אַלְוֹ אֲשֶׁר
נְדָמִים לְךָ לְשׁוֹנָאִים, וְתַהְיָה מַעֲבִיר עַל מַדּוֹתִיךְ, וְאֵז
טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

ג.

צָרִיךְ שַׁתְּדַע, אֲהוֹבִי, אֶחָי הַיָּקָר, שְׁאֲרִיכִים לְעֵשָׂות
 כָּל מִינִי פָּعָלוֹת שַׁבְּעוֹלָם לְבָרָח מִמְּחַלְקַת וּמִרְיבּוֹת,
 שֶׁלָּא יְהִי לו שום עַסְק עִם מִרְיבּוֹת עִם שום בָּרִיחָה
 שַׁבְּעוֹלָם, וְאֵף שְׁדָמוֹ בּוּעָר בּוֹ, וְהוּא אִישׁ עַצְבָּנִי,
 שְׁחוֹשֵׁב תִּמְיד מִחְשָׁבוֹת אֵיךְ לְזַאת וּלְרַיב עִם חֲבָרוֹ,
 עִם כָּל זֹאת יָאמֶר לְעַצְמוֹ — מִסְפִּיק מִרְיבּוֹת, כִּי חֲבָל
 מַאֲדָל לְבִלּוֹת אֶת הַיָּמִים הַטּוֹבִים שַׁהְקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
 נוֹתֵן לְאָדָם לְחַיּוֹת בָּהֶם, וְהוּא מִמְּית אֶת עַצְמוֹ מִמֶּשׁ
 עַל-יָדֵי מִרְיבּוֹת וּמִמְּחַלְקַת. וּמִמִּיד הַוָּא צָר עַין בְּעַסְק
 חֲבָרוֹ, וַרְזָחָה לְנַצְחָהוּ, אֲשֶׁר זֶה הַכָּל הַכָּלִים, הַכָּל שָׁאַיָּן
 בּוֹ מִמֶּشׁ, כִּי סֻוִּיף כָּל סֻוִּיף מֵשְׁעַיָּינוּ רָעה, וַרְזָחָה לְנַצְחָה
 אֶחָד מִיּוֹשָׁרָאֵל לְמַגְעָו בְּתַחְבּוֹלָתוֹ מֵאַיִּזהְ דָּבָר
 שַׁבְּקָדְשָׁה, אֵין זֶה נִקְרָא בְּשָׁם נַצְחָן כָּלָל, כִּי הַנַּצְחָן
 שָׁאַיָּנוּ בְּשִׁבְיל הַאֲמָת לְאֲמָתָה, כִּי אֲשֶׁר הַשָּׁם יִתְבְּרַךְ יוֹדֵעַ
 הַאֲמָת, אֵין נִקְרָא בְּשָׁם נַצְחָן כָּלָל, רַק אֲדָרָבָה, מַנְצָחָן
 אֶת עַצְמוֹ בְּעַצְמוֹ, כִּי נַצְחָן יִשׁ לֹו שְׁנִי פְּרוֹשִׁים —
 לְשׁוֹן נַצְחָן וְלְשׁוֹן נַצְחִיות, וְשְׁנִי הַפְּרוֹשִׁים הֵם אֶחָד,
 כִּי רַק הַנַּצְחָן הַנַּצְחִי זֶה הוּא נַצְחָן אֲמָתִי, אֶבְלָן נַצְחָן
 שַׁהְוָא לְפִי שְׁעָה בְּזָה הָעוֹלָם, אֵינוֹ נַצְחָן כָּלָל, אֲדָרָבָה

הוא מנצח את עצמו, לאחר שהוא שיחיה הוא עוזה רעה לעצמו לניצח, וכמו שכתב (קהלת ח'): עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, הינו לרע לו בעצמו, ועל פיירוב רואים גם בעולם זה סוף הרע של בעלי נצחון דסטרה אחרת, פMOVן לכל הבקי בספרי מלכי ישראל, ומכל שכן בספרי מלכי אמות העולם, שקל המלכים הגדולים שעשומלחמות רבות, ונצחו הרבה, אחר כך נתהפה עליהם דיוקן כוס התרעללה, עד שגרכחו הם וזרעם לגמרי, מה שאינו שכיח מפלחה זאת לאדם פשוט, רחמנא לצלן, ואם כן מי שייש לו מה בקדקו ימלא פיו שחוק מנצחים — וכי זה הוא נצחון שנצח וינצח, ולבסוף יהיה נכרת הוא וזרעו לגמרי על-ידי-זה, רחמנא לצלן ? ! ואפלו אם נשארת מלכותו עד הנה לזרעו, הלא באחרית יצטרך לתנו דין וחשבון על כל טפת דם ששפה, ואפלו מאמיה העולם, כי אין העולם הפרק חס ושלום, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (תנחותמא, פרשת אמר): עתיד הקדוש ברוך הוא לחתבע אפלו עלבון סוסים מיד רוכביהם, מכל שכן דמים של בני אדם, מכל שכן מי שעומד בנגד ישראל ושובך דם ומצער אותם מלחמת עינו הרעה ונצחונו הרע, בודאי שתהיה אחריתו להכנית,

ובמוכרן כל הנצחות של הבעל, אפלו בין ישראל בעצמן, כי מי שאינו כונתו אל האמת, בודאי אין זה נצחון כלל, מאחר שלא יכול היה על-ידי-זה לנצח, אדרבה יקבל עונש וboneה גדולה על-ידי-זה, כי האלקים יבקש את הנרדף. אכן עקר הנצחון הוא נצחון נצח, דהיינו מי שהזוכה לנצח את עצמו, לנצח פאותו ומדותיו הרעות, ולנצח את כל הרוצים למגעו מנתקת האמת, ולהרחקו על-ידי-זה מאביו שבשמיים, חס ושלום, כי מאחר שכונתו לשמים באמת, הוא מנצח תמיד יהיה איך שהיה, כי כל פעולה ותנוועה קטנה שעושה בשביב הנצחון זהה לדקדשה, היא נשארת קימת לעולמי עד ולנצח נצחים, כי (בבא קמא ל"ח): אין הקדוש ברוך הוא מקפח שבר כל בריה, אפלו שבר שיחת נאה, ועל-כן עקר הכנען עין הרע, עין שהוא נצחון גדול, ורופא כל פעם לנצח סטרא דקדשה, חס ושלום, עקר הכנען הוא רק על-ידי אמת, כי מי שמסתכל על האמת לאמתה, והולך בדרך האמת ומשתדל ומתייעץ תמיד להציג נקודות האמת, בודאי אינו מתראה מושום רע עין, כי מה יעשה לו אדם, מאחר שכונתו אל האמת לאמתה, שעיל-ידי-זה הוא מנצח תמיד; ולכן ראה אהובי אחוי התקיר,

מְסֻפֵּיק מִרְיִבּוֹת

קיा

לעשות כל מיני פעולות שבעולם לומר לעצמה —
מספיק מריבות, ועל תרדף את שום בריה שבעולם, כי
סוף כל סוף אם לא תפסיק תקבל ענש בזה העולם,
ומה לך ולזרה זו? ! וכן אפלו בbijתך כל אלו שרק
רוזים לנצח את נשותיהם ואת ילדיהם, הסוף הוא
שמנצחים את עצם ובאים לידי גירושין או מריבות,
עד שאריך לברכ מהבית וכוי וכוי, ומסתובב בחוץ,
ואין לו איפה להיות, ועל-כון החכם עיניו בראשו,
ובוירח רק אליו יתברך, ותמיד משתוקק רק אחורי
יתברך, אשר זהו הנזחון הנצחי; אשר השומע זה,
ומכנס דברים אלו היטב בלבו.

.ד.

אריך שתדע, אהובי, אחינו היקר, כי כל הבריאה
כליה מלאה נצחות, כי הכל נברא מארכעה יסודות
שהם: איש, מים, רוח, עפר, ובכלל הנבראים —
היום, צומת, חץ, מדבר כלם הם הפקים זה זהה, זה
חם וזה קר, זה לח וזה יבש, וכל אחד מהיסודות
מתגבר בכל فهو לבלתי להתבטל לגמרי נגד חבירו,
כגון: יסוד האש נגד יסוד המים, וכן להפה, אבל אף-

על-פי-כן חילילה שהיסוד יתגבר נגד חברו יותר מדהאי, וכן יסוד האש אריך להתגבר בכל فهو שלא יתבטל נגד יסוד המים, כדי שלא יתרור בעל-החיים וימות, אבל חילילה גס-בן להתגבר יותר מדהאי, כי אז גס-בן יתבטל בעל-החיים וימות מרוב החמיות, נמצא שאם ינצח את חברו יותר מדהאי, אז ינצח גם את עצמו, כי תבטל הרקבות לגמריו, וכל זה נ麝 בשומו, כי השם יתפרק ברא את כל הבריאה בשליל הנזחון דקדשה, שהוא בחינת מה הבחירה שבאדם, שבשליל זה היתה כל הבריאה, ועיקר הבחירה הוא בחינת נזחון, הינו, מה שהפתאות וכו' רוצות למגעו מדרך החיים, והוא מתגבר עליו ומנצח אותו, ומחמת זה שרש כל הבריאה, על-כן ברא השם יתפרק את כל הבריאה מפעלות שונות זו מזו מאר, וככלם כמנצחים זה את זה בנזגר למעלה, אבל עקר קיומם הוא כשהנזחון שלהם הוא כרצונו הבורא יתפרק, הינו במזג השוה, וזה עקר החיים וקיים כל הבריאה, ומה אריך שילמד האדם, כי אף-על-פי שאריך להתגבר בנזחון גדול כל ימיו, אבל הנזחון אריך להיות באמת לאמתו בשליל רצונו השם יתפרק, בשליל קיום העולם, ולא נזחון של שקר בשליל כבוד ותאות

העולם הזה, שזה הנצחון הוא הירושת העולם, חס ושלום, ואפלו נראה לו שפונתו במדת נצחונו היא בשביל האמת, אף-על-פי שבזה צרייכים להיות חזקים מאד. אף-על-פי-כן צרייך להסתכל היטב שלא יגיע חרבן והריסה, חס ושלום, על-ידי-זה, כי שנואה החלוקת וגדול השלום; על-כן צרייכים להשתדל למעט בחלוקת בכל מה שאפשר, אפלו נדמה לו שחולק לשם שמים, מכל שכן שצרייך להסתכל על עצמו היטב אם כונתו באמת רק לשם שמים, כי הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות, ועל-כן אהבתם חבריהם יקרה מאד מאד, כמו שאמרו חכמוני הקדושים (ירושלמי, נדרים פ"ט, הלכה ד'): ואהבת לרעך כמוך, זה כל גדול בתורה, כי כל בני האדם שונים בדעותיהם זה מזה, והכל מחייב בחינת התמצאות היסודות, בנזפר למעלה, כי בזה האדם מתגבר יסוד זה, ועל-כן הוא חזק ביותר באוותה המדעה, ודעתו נוטה לדבר זה, וחברו להפה, ובקדשה מי שפונתו אל האמת, צרייך בודאי להיות חזק מאד בדעותיו ובמדותיו הטובות, שבחר לו, ולבליה להניח את עצמו להנתנץ עם שום אדם, כי צרייכים להיות עוז בוגמר בעבודתו יתברך, אבל אף-על-פי-כן צרייכים שלא יהיה הנצחון יותר מדי,

שלא יהיה שונא לחברו בשליל שאינו מתחנגן בדרכו, ויתנהג עם חברו במזג השוה, ויסתכל עליו בעין טוביה, וישתדל למצאה בחברו גם-כון איזה טוב באפן שתהייה לו אהבה עם חברו, ואז יוכל לקבל רמזים טובים לעובdotו יתברך מכל אדם שבעולם שייפגע בו, בסוד — (אבות פ"ד) : מכל מלמד השלתי, כי איןנו מתיירא שהברור ידיחו מן האמת שבלבו, חס ושלום, כי הוא חזק בדעותיו ובדרך הטובה מאד כראוי, אך אף-על-פי-כון אין עינו רעה בחברו ואוהב את חברו גם-כון, אף-על-פי שאינו הולך בדרכו, כי أولי לפיה שרש נשמתו הויא צרייך לילך באומה הדרך שבחר לו, ואפלוי אם רואה שהברור אינו הולך בדרך השרה, אף-על-פי-כון הוא דין אותו לבפ' זכות, ומשתדל למצאה בו גם-כון איזו נקודה טוביה, ואם אפשר לו לדבר עם חברו באמת ובתמים, בלי שום נזחון של שקר, להטות חברו אל האמת, ולהשיבו בדרך השר, מה טוב ומה נעים, ואם לאו, אף-על-פי-כון אינו שונא אותו, אך דרכה אוהבת אותו גם-כון, כי משתדל למצאה בו נקודות טובות, כדי שיכל להחות מגע עמו, ולאحب את עצמו עמו גם-כון, וזה עקר קיום העולם, כי בהכרח שהייתה נזחון ושנוי דעת, כי אין שני בני אדם שניין, פגוצר למעלה, אבל

מִסְפֵּיק מַרְיבּוֹת

קטו

צָרִיכִים שַׁיִיחַה בֵּינֵיהֶם הַתְּמִזְגּוֹת וַהֲכַרְעָה לְטוֹבָה, וְאֵז
יִכּוֹל לְקַבֵּל מִכֶּל אָדָם שֶׁפּוֹגַע בּוֹ, וְלֹדֶבֶר עָמוֹ, וְלֹשְׁמַעַן
מִמֶּנוּ רְמַזִּים גִּדְולִים לְהַתְּקַרְבָּה אֶל הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ
בְּאַתְּגָלִיא וּבְאַתְּפָסִיא, שַׁזָּה עֲקָר הַהֲרֵבָה וַהֲתִמְזְגּוֹת
שְׁצָרִיכָה לְהִיוֹת בֵּין בְּנֵי אָדָם שֶׁהָם שָׁרֵשׁ כָּל הַבְּרִיאָה
כָּלָה, וְדָבָר זֶה סּוֹבֵב וְהַולֵּךְ בְּכָלִילִות וּבְפְּרִטִּיות
וּבְפְּרִטִּיות, כַּיִשְׁמָשָׁאָסוֹר לְהִיוֹת נַצְחָן לְגַבֵּי חַבְרוֹן,
כִּמְוֹרָכָן אָסּוֹר לְהִיוֹת נַצְחָן לְגַבֵּי אַשְׁתָּו וּבְנֵיו, וְאֵף
שְׁבֻוּנָתוֹ לְשָׁמִים יְבָרֵחַ מִפְּדָת הַנַּצְחָן, שְׁגֹרְמָת בָּקָר
חַרְבָּן וְהַרִּיסָה גְדוֹלָה, וְאַחֲרֵכָה יִסְבֶּל מִה שִׁיסְבֶּל, וְכֵן
לְגַבֵּי עַצְמָוֹ אָסּוֹר שִׁינְצָחָ אֶת עַצְמָוֹ, דְּהַיָּנוּ שִׁישָׁ בְּנֵי
אָדָם שֶׁהָם כָּלִכָּה שְׁבָורִים וּנְפּוֹלִים בְּדַעַתָּם, עַד
שְׁשֻׂוְוגִים אֶת עַצְמָם, רְחַמְנָא לְצַלֵּן, וְנַדְמָה לָהֶם עַל
עַצְמָם מִה שְׁנַדְמָה, כְּאֹלוּ הָם הַכִּי גְּרוּעִים בְּעוֹלָם, וְאֵף
שְׁבֻוּנָתָם הִיא אַמְתָה, עַם כָּל זֹאת אֵינָה נִקְרָאת אַמְתָה כָּלָל.
מַאֲחַר שְׁעַל-יָדֵי מְחַלְקָת וּשְׁנָאָה וּנְצָחָן נִתְפְּרָדִים
הַיּוֹסְדוֹת, כְּנָאָמֵר לְמַעַלָּה, וְזֶה יִכְׁלֶל לְהָרָס אֹתוֹ לְגַמְרִי,
וְלַהֲשִׁילָכוּ וְלַהֲרַחִיקוּ מִמֶּנוּ יְתַבְּרֵךְ, כְּאֹשֶׁר כָּבֵר נִפְלָאוּ
וּנִתְרַחֲקוּ רַבִּים עַל-יָדֵי דָּרְכִים נִבּוֹכוֹת כְּאֹלוּ —
שְׁבַתְּחַלָּה הַסִּתְּמָם יִצְרָם הַרְעָ, כְּאֹלוּ מִצּוֹה לְשָׁנָא אֶת
עַצְמָוֹ, וְלַחֲזִיק אֶת עַצְמָוֹ לְהַכִּי גְּרוּעָ, וְעַל-יָדֵי־זֶה

נתקפן היסודות, ונתגברת מדה על מדה, עד שנפלו ונתרחקו לגמרי מקדש יהודותם, רחמנא לצלן, וכן בפרטיות בתיו, שלפעמים יצא נגד אשתו וילדיו, אף שכונתו לשמים, אך מאחר שזה הוא רק מחלוקת ופראד לבבות, אז צרייך לידע, שיתגברו היסודות זה על זה, ויתפרק לגמרי, כנזכר לעיל, וכי יודיע אם באמת כונתו לשמים, ורבים אשר הלכו בדרך זו — להיות נצחים ולנצח את נשותיהם ואת ילדיהם, על-ידי זה גרמו מה שגרמו, ונתרחקו לגמרי מהיהודית, רחמנא לצלן, וכל זה נעשה על-ידי הנזחון הסטרא אחרא, שהאדם רוצה לנצח את חבירו; על- כן, אהובי, אחוי היקר, ראה לומר לעצם מספק מריבות, ותחילה לדון את עצמו לבך זכות, ואת אשתק וילדיך, ואת כל בריה וברייה תדון לבך זכות, ועל-ידי זה יהיה התמימות היסודות אצלך, ואחד לא יתרגב על השני, ותחיה חיים טובים ונעים, ותעביר את העולם הזה בשלום.

ה.

צרייך שתדע, אהובי, אחוי היקר, כי מחלוקת היא

מִסְפֵּיק מַרְיִבָּות

קייז

המְדָה הַכִּי גְּרוּעָה שִׁיכֹּלה לְהַפְּגָס בַּתּוֹךְ הָאָדָם, וְהוּא סִימָן פְּסֹול, כְּמַאֲמָרֶם, זְכַרְוּנִם לְבָרְכָה. (קדושין ע"א): אם רָאִית שְׁנִי בְּנֵי אָדָם שְׁמַתְגָּרִים ذָה בָּזָה, שֶׁמְצָזָפְּסֹול יִשְׁ בְּאַחֲד מֵהֶם וּכְוֹ; וְכֵן (שם): כי מִינְצָו בַּי תַּרְיִ בְּהָרִי הַקָּדְשִׁי חִזִּי הֵי מִגְנִיהוּ דְּקָדִים וְשַׂתְּיק הַוָּא מִיחָס טְפִי וּכְוֹ, עַיִן שָׁם; כי זָה עֲקָר הַיְחֹוס שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל – שֶׁהֶם בּוֹרָחִים פָּתִmid מִמְּרִיבּוֹת וּמִחְלֻקָּת, כי שְׁרָשָׁם הַוָּא שְׁרָשׁ גְּבוּהָ מַאַד – הַשְּׁלוּם הַאֲמָתִי, אֲשֶׁר שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ הַוָּא שְׁלוּם (שבט י), וְעַל-כֵּן תְּכַפֵּז וּמִיד כְּשַׁרְוָאִים שְׁאַחֲד מְחַזֵּיק בּוּמִחְלֻקָּת, וּמִתְקוּטָה עַם כָּל אַחֲד, וּעוֹשָׂה בְּקָרְתָּה עַל אֶחָרִים, בְּרוּר הַוָּא שֶׁשְׁמָזָפְּסֹול בּוֹ, וּשְׁרָשׁוֹ הַוָּא מִשְׁרָשׁ קִין סְטָרָא דְּמִסְּאָבוֹתָא, וְאֵין לוֹ שָׁוֹם שִׁיכּוֹת אֶל הַקָּדְשָׁה כָּל; עַל-כֵּן רָאָה, אֲהֹובִי, אֲחִי הַיְקָרָה, לְבָרָח מְכָל מִינִי מִרְיִבּוֹת וּמִחְלֻקָּת – הַזְּ בְּבִיתְךָ, וְהַזְּ עַם שְׁכִנִּיה, וְהַזְּ עַם חֶבְרִיךְ וַיְדִידִיךְ, בְּרָח לְךָ מִמִּחְלֻקָּת בְּמוֹ שְׁבּוֹרָחִים מֵאָשׁ, כי בְּפִרְוּשׁ גָּלוּ לְנוּ חֶכְמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים (ירושלמי, פאה, פרק א'): הַיְוּ מַבְקָשִׁין לְהַתִּיר דְּמָן שֶׁל בָּעֵלי מִחְלֻקָּת, עַיִן שָׁם; כי הַמִּחְלֻקָּת שׂוֹרֵפת אֶת הַכָּל, וְאָמְרוּ חֶכְמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים (מדרש רבבה, פרשנת קורח, פרשנה י"ח): כִּמֶּה קָשָׁה מִחְלֻקָּת, שֶׁכָּל הַעֽוֹזֶר בּוּמִחְלֻקָּת, הַקָּדוֹש בָּרוּךְ הַוָּא מַאֲבָד אֶת זְכָרוֹ, וְלֹכֶן

ראה להתבונן ולישב את עצמה — מה לך ולצורה
זהות, להכנס במריבות ומחלה? ! ואף שיש לך
פאהו גדולה זהה, כי המחלוקת היא פאהו כמו כל
התאות, אשר יש בני אדם, שבל ראמ' ומחשבותם
היא רק איך להתקוטט ולריב עם חבריהם ושכניהם
וכו', וכן בפייה היא פאהו גדולה להוציא את בעטו על
אשתו ועל בניו, וכן ראה לומר לעצמה — מספיק
מריבות, ותחילה להרגיל את עצמה לדון את כל אחד
לכף זכות, וברוח לך רק אליו יתברך, אשר הוא יתברך
מלא כל הארץ בכבודו, ואין שום מזיאות בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומה יעשה
له אדם מבלעדי רצונו יתברך ? ! וכשתוכנис בראתך
ידעות אלג, אז תהיה שרווי בעולם החירות היקא,
ותחיה חיים נעים ונצחים תמיד, כי עקר המיריות
והמקואבים, הדקאנון והעצבון שהאדם סובל בזה
העולם הוא רק למי ש תמיד יוצא ומתקוטט ורב עם
זלחו, שאז חייו הם מרים מאד, לא בן מי שבורה
תמיד אליו יתברך, אז חייו חיים נצחים; אשרי מי
שתוכנис ידיעות אלו בתוכך לבו ואז ירגיש טעם בחיהו,
ויהיה דבק בך יתברך, שהוא חי החיים; אשרי לו !

מִסְפֵּיק מִרְיִבּוֹת קַיִט

ו.

אָרִיךְ שֶׁתְּדֻעַ, אֲהוֹבִי, אָחִי הַיִּקְרָר, כִּי אֲצַלָּו יַחֲבֹרָה
מַאֲדַמַּד שְׁנוֹא הַמְּרִיבּוֹת וְהַמְּחַלְקָת, וְאֶל יַטְעָה אָזְחָה
יָצָרָה, כִּאֲלֹו הַמְּרִיבּוֹת וְהַמְּחַלְקָת שֶׁלְךָ הֵם לְשֵׁם שְׁמִים,
כִּי כָּבֵר אָמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (מִזְרָשׁ רַבָּה, פָּרָשָׁת
מְשֻׁפְטִים, פָּרָק. ל'): אֵין דָּבָר טוֹב, וְאֵין שְׁלוֹם יוֹצָא מִתּוֹךְ
הַמְּרִיבָה, כִּי קַיְן לֹא גַּע בָּאָחִין, אֶלָּא מִתּוֹךְ מְרִיבָה
וּכְוֹן, עַד שְׁהַרגוּ עַל-יִדְיֶיךָ, וְכֵן הוּא אֲצַל כָּל אֶחָד
וּאֶחָד, תְּכַף-וּמִיד כְּשֶׁמְוֹרָה לְעַצְמוֹ הַתָּר לְרִיב וּלְמַחְלָקָה
עַל חֶבְרוֹן, נִכְנַסְתָּ בּוֹ שְׁנָאָה, עַד שְׁמַתֵּיר אֶת דָּמוֹ לְהַרְגוֹ,
אוֹ מַקְפֵּח אֶת חַיִו וַיּוֹרֶד לְאָמְנוֹתָו, אֲשֶׁר בְּאַמְתָה כָּל מַי
שְׁגַנְסָ בְּמַחְלָקָת וּבְמְרִיבּוֹת, הַסּוֹף שְׁלֹו הִיא רַע וּמַר
מַאֲדַמַּד, כְּמוֹ שֶׁאָמָר רַבָּנוּ זָכְרוֹנוּ לְבָרָכה (סִפְרָ
הַמְּדֹות, אֹתָהּ מְרִיבָה סִימָן ב'): מֵי שְׁרוֹדָף אֶת חֶבְרוֹן,
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַבְיא עַלְיוֹ רַעַת, כִּדְיַ שִׁישְׁכָה אֶת
חֶבְרוֹן, וַיַּרְדֵּף אֶתָּתוֹ, עַזְן שֵׁם; כִּי בָּזָה שְׁרוֹדָפִים אֶת
חֶבְרוֹן, וְחַזְלָקִים עַלְיוֹ, וּמְדָבָרִים עַלְיוֹ כָּל דָּבָר אָסּוֹר,
וְשׂוֹפְכִים אֶת דָּמוֹ כְּמִים, וּמוֹצִיאִים שֵׁם רַע עַלְיוֹ,
וַיּוֹרְדִים לְחַיִו, כִּאֲשֶׁר מִצְוִי עֲכַשְׁו בְּעוֹזֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
הַסּוֹף הִיא סּוֹף מַר לְכָל אֲלֹו הַחַזְלָקִים וְהַרְוֹדָפִים,

המחרפין והמגדפין, כי הרע נתהפה על ראשם, ונגענשימים עוד בזה העולם, מכל שכן מה שיזיה להם בעולם העליון, ובאיוז בושה ובאיוז חרפה ירימו את פניהם ליום הדין הגדול והנורא, בשעה שידונו את כל אחד ואחד; על כן, אחיו היקר, ראה להיות חכם בדעתך, ותאמר לעצמך – **מְסֻפִּיק מִרְיבָּות**, ועל יצא לריב עם שום בריה שבעולם יהיה מה שיזיה וייה איך שיזיה, אתה מצדך ראה להיות רק בשלום עם כל אחד ואחד, ואם כבר נכנסת במלחלה הממארת זו, שנקראת – מחלוקת ומריבות, ראה תכף ומיד להתרפא ממנה, ותשלים עם כל אלו שהתחלט לריב עמם, וכן אם רבת עד עכשו עם אשთך וילדייך, תעשה כל מיini פעולות שבעולם להשלים עמם, ותאמר לעצמך **מְסֻפִּיק מִרְיבָּות**, וברח לך מכל מיini מחלוקת ומריבות, אשר זהו נגע צרעת, ממלחלה הממארת ומדבקת, רחמנא לאלו; ואשר מי שמקנים את עצמו בתוך התורה הקדושה ואיןו נוטה ממנה כלל, רק תמיד לומד ומתגע בתורה הקדושה, ואין לו שום עסק עם אף אחד, הוא הכי מברך בזה ובבא; אשרי לו!

תִּם וְנִשְׁלָם, שָׁבֵח לֹאֶל בָּרוּא עַזְלָם!